

Николай Иванов Колев

Българска история до XII век през погледа на старите автори

Съдържание

1. Предговор.....	1
Похвално слово за Ганчо Ценов	3
Трудове на Ганчо Ценов (1870-1949).....	4
Родина	6
2. Малко геофизика и генетика.....	7
3. Кратък пътеводител: Обща картина на събитията, довели до разширяване на българската държава на Балканите	11
4. Народите, разширили България на Балканите, са хуни	17
4.1 Кубрат 604-664.....	17
4.2 Велика България. Българите са уногундури и котраги, които са хунски народ.....	29
4.3 От Тракия до Хиндукуш и обратно до Кавказ и Тракия	32
4.4 Кимерийските братя Утигур и Кутригур	38
4.5 Българите са наследници на Ахилевите мирмидонци	42
4.6 Българите са наследници на пеоните, които са наследници на Ахилевите мирмидонци	43
4.6.1 От Галата към Крим, Босфорската империя	43
4.6.2 От Галата към Средна и Западна Европа	46
4.7 Бащата на Ахил – владетел на мирмидони и долопи, родът Дуло	47
4.8 Римляните унищожават Пеония в Епир, миграция на оживелите по Средния Дунав, Панония е „преместената“ Пеония.....	48
4.9 Масагети или бесигети – хуни - българи	50
4.10 Сармати – хуни - българи.....	51
4.11 Връзката между древни скити, гети, хуни и българи	53
4.12 Връзката между древни скити и партите – днешните персийци	54
4.13 Връзката между древни скити с Бактрия и Согдиана	55
4.14 Хунну	56
4.15 Хазари и българи, хазарска държава	57
4.15.1 IV век пX до VII век, езикът на хазарите	57
4.15.2 Падане на Согдиана през 565. Преселване на евталити в Хазария и България	60
4.15.3 Преместване на Велика България на Запад и на Юг под натиска на Хазария.....	60
4.15.4 Географско положение на Хазария	61
4.15.5 Държавно устройство на Хазария	62
4.15.6 Юдейството в Хазария	63
4.15.7 Хазария, България и Византия	64
4.15.8 Край на Хазарската държава	65
5. Гетите или готите преди смъртта на Атила	67
5.1 Траки → Гети → Даки, Готи: Беси-гети, Остро-готи, Вандали, Гепиди → Славяни.....	67

5.2 Гетите не са германци, следователно и готите не са германци	70
5.3 Легенди за произхода на хуните от гетите	71
5.4 Преди Троянската война в 1183 пХ.....	72
5.5 Троянската война, война между тракийци и гърци през 1183 пХ	73
5.6 Поражението на персите при Кир през 530 пХ	73
5.7 Походът на Дарий срещу гетите през 513-512 пХ	74
5.8 Неуспешният опит на Ксеркс да довърши делото на Дарий през 480 пХ	75
5.9 Пердика II, Филип Македонски, Александър Македонски и гетите през 432-323 пХ.....	76
5.10 Приемникът на Александър Македонски и гетите	77
5.11 Буревиста и римляните	77
5.12 Траян, Галиен, Аврелиан и гетите	78
5.13 За културата на старите гети.....	81
5.14 Населване на Балканите с остроготи.....	82
5.14.1 Резюме на готските нахлувания на Балканите от 238 до 337	83
5.14.2 Старите автори за готските нахлувания на Балканите от 238 до 337.....	84
5.14.3 Константин Велики и готите, религията на готите става държавна религия	88
5.15 Съседни на готите	88
5.16 Гражданска война в готската държава	90
5.17 Хуните покоряват остроготите	90
5.18 Висиготите се заселват в Мизия и стават християни.....	91
5.19 Весеготите въстават. Смъртта на император Валент на 9 август 381	92
5.20 Войната на Теодосий с висиготите и сключеният с тях договор	96
6. Хуни-българи, империята на Атила	101
6.1 Кой е Атила?.....	106
6.2 Съвместно царуване на Бледа и Атила	108
6.3 Атила, войни	111
6.4 Пратеничества, столицата на Атила, заговор срещу него	115
6.5 Битката на Каталунското поле през 451.....	126
6.6 Смъртта на Атила.....	129
6.7 Наследството на Атила.....	130
6.7.1 Битката на народите в Панония при река Неда	130
6.7.2 Гепидите се установяват в Дакия.....	132
6.7.3 Хуни, алани и други народи се заселват отсам Дунава.....	132
6.7.4 Малките готи обитават Никополската област	134
6.7.5 А кои народи остават или се населват в Панония?	135
6.8 Взаимоотношения между хуните и Персия	135
6.8.1 Войните през 305-313.....	136
6.8.2 Войните през 395	137
6.8.3 Войните на Йездигерд II през 438-457	138
6.8.4 Войните на Пероз с хуните през 459-484	142
6.8.5 Християнството в Персийска Лазика през 526, нова хунска намеса в Азия.....	146
6.8.6 Боа, персийска принцеса и царица на хуните	148
6.8.7 Дали Ирник и Валах не са една и съща личност?.....	151
7. Остроготи и българи след смъртта на Атила.....	153
7.1 Остроготите опустошават Илирик. Теодорих – заложник в Цариград	154
7.2 Остроготи воюват отново с хуни, смъртта на Валамир.....	155
7.3 Остроготи воюват с германски народи, завръщането на Теодорих от Константинопол	156
7.4 Първото сражение на Теодорих Велики през 472.....	157
7.5 Остроготите се заселват в пределите на Илирик, Македония и Тесалия.....	157

7.6 Теодорих Тиудимиров в Мизия.....	158
7.7 Готи в стремежа си към властта в Константинопол	158
7.8 Кой е Мундо?	171
7.9 Готите превземат Сирмиум.....	173
7.10 Войната срещу Сабиниан през 505, Мундо в съюз с Теодорих Велики.....	174
7.11 Ода за храбростта на готи и българи.....	176
7.12 Теодорих царува в Италия и Испания.....	177
7.13 След смъртта на Теодорих Велики Мундо преминава на страната на Византия през 529	177
7.14 Потушаване на бунта Ника през 532	178
8. Ранното християнството на Балканите; Славянска азбука;	
Религиозни войни	181
8.1 Апостол Павел.....	181
8.2 Гърците и ранното християнство	182
8.3 Разпространение на християнството на Балканите.....	182
8.4 Християнство при хуните?.....	185
8.5 Константин Велики и Никейския събор	188
8.6 Софийския събор, разделяне на църквите	190
8.7 Юлиан Отстъпник.....	191
8.8 Писмеността на гетите, геният на Урфил	191
8.9 Християнство по северното крайбрежие на Черно море.....	196
8.10 Борбата на гърците срещу арианите.....	197
8.11 Религиозната гражданска война, Виталиан	198
8.11.1 Комес Марцелин за бунта на Виталиан	201
8.11.2 Теофан Изповедник за бунта на Виталиан	203
8.11.3 Йоан Малала за бунта на Виталиан	205
8.11.4 Йоан Антиохийски за бунта на Виталиан	206
8.11.5 Георги Кедрин и Йоан Скилица за бунта на Виталиан	209
8.12 Опит за покръстване на босфорските българи	209
8.13 Архиепископия Първа Юстиниан	210
9. Политиката на Юстиниан спрямо кутригури и утигури и панонските хуни-авари.....	217
9.1 Готи молят Юстиниан за епископ през 548, пратеничества	217
9.2 Гражданска война във Велика България между кутригури и утигури.....	218
9.3 Походът на кутригурския владетел Заберган през Тракия към Константинопол през 548	220
9.4 Кутригурите воюват при Херсонес и в Елада	224
9.5 Славяните съюзници на Заберган. Нападенията им през 548, 549 и 550	225
9.6 Отново раздор между кутригури и утигури провокиран от Юстиниан	226
9.7 Панонските хуни-авари, покорители на гепиди, кутригури и утигури.....	227
10. Авари и българи: аваро-български съюз.....	231
10.1 Огори, хуни, вари, авари, байовари.....	233
10.2 Аварите побеждават севириите през 464 и ги прогонват от земите им.....	238
10.3 Българи са най-късно от IV век на Балканите	239
10.4 Аварите били по род хунски и български народ. Заселване в Мизия	239
10.5 Аварите подчиняват утигури и кутригури.....	242
10.6 Заселване на българите и аварите в Панония.....	245
10.7 Други народи от хун и вар се присъединяват към аварите в Панония	248
10.8 Първата аварска война срещу Византия през 539-545.....	248

10.8.1. Халкидическа война през 539.....	248
10.8.2 Константинополска война през 542-543.....	249
10.8.3 Пелопонеска война през 545.....	249
10.9 Славянско нападение на Ниш 550.....	250
10.10 Втората аварска война срещу Византия през 558-559.....	250
10.11 Сензация за византийската общественост – аварска делегация в Константинопол.....	251
10.12 Авари и славяни.....	254
10.13 Войната на аварите срещу славяните през 578-582.....	255
10.14 Аварите превземат Сирмиум.....	256
10.14.1 Подготовка за войната през 578.....	257
10.14.2 Баян печели време с преговори, за да завърши моста на Сава.....	258
10.14.3 Неуспешен опит на императора да постигне мир с Баян.....	260
10.14.4 Империята губи Сирмиум през 582.....	260
10.15 Трайно заселване на славяни в Пелопонес през 582.....	262
10.16 Първо нападението на Солун от славяни, предвождани от Хацон, през 582.....	263
10.17 Превземане на Августа, крепост на устието на р. Огоста, западно от Оряхово и Виминациум, през 582.....	264
10.18 Превземане на Сингидунум през 583.....	265
10.19 Превземане на Анхиало през 584.....	265
10.20 Нашествие на славяните до Дългата стена през 581-584.....	266
10.21 Второ нападение на Солун от авари, българи и славяни през 584.....	268
10.22 Трето нападение на Солун през 586 - разузнавателен поход.....	269
10.23 Превземане на Бонония (Видин) през 587.....	269
10.24 Завръщането на аварите в днешна Северна България през 587.....	269
10.25 Повторно нашествие на аварите в Тракия и тяхното поражение през 587.....	270
10.26 Край Одрин към Константинопол през 592.....	272
10.27 Походът на Приск срещу славяните отвъд Дунав през 593.....	273
10.28 Българи край Нове, дн. Свищов, разбиват през 597 римски легион.....	274
10.29 Пълководецът Приск сменя Петър и предприема поход отвъд Дунав през 597.....	275
10.30 Превземане на Далмация през 599 от аварите, идване на хърватите в Далмация.....	277
10.31 Аварски и ромейски войски при град Томи през 600.....	280
10.32 Маврикий нарежда на Коменциол да предаде непокорната римската войска на аварите. Аварите отново в Тракия през 600.....	280
10.33 Поражението на аварите при Виминациум през 601.....	283
10.34 Война на авари и ромей срещу славяните през 602.....	283
10.35 Четвърто нападение на Солун през 602 от авари.....	285
10.36 Коварната постъпка на аварския хаган през 619.....	286
10.37 Мир с аварите и поход към Персия през 621-622.....	288
10.38 Западните славяни се възползват от похода на аварите против Константинопол през 623.....	288
10.39 Поход на авари, българи и славяни срещу Цариград през 626.....	289
10.39.1 Описание на Патриарх Никифор.....	290
10.39.2 Описание по „Пасхалната хроника“.....	291
10.39.3 Описание на Теофан Изповедник.....	294
10.40 Българите си извоюват независимост от аварите.....	294
10.40.1 Неуспешен опит на българите да вземат аварския престол през 632.....	294
10.40.2 Успешното въстание на Кубрат през 634.....	295
10.40.3 Населване на българи в Италия през 663.....	295
10.41 Пето нападение на Солун от славяни през 645-647.....	296
10.42 Въстанието на Кубер срещу аварите и разширяване на България до Битолското поле след 679. Шесто нападение на Солун.....	297
10.43 Авари и българи в Панония и техните западни съседи.....	302

10.43.1	Лангобарди и българи	302
10.43.2	Франки и авари	307
10.44	Войната на арабите срещу Константинопол през 673-680	308
10.45	Мир между авари и византийци през 680	308
10.46	Франките водят унищожителна война с аварите при Карл Велики през 791-799	309
10.47	Укрепление на аварската столица	310
10.48	Българи унищожават напълно аварите при Крум през 803-814	310
11.	Съобщения на старите автори за българите на Балканите.....	313
11.1	Въведение	313
11.2	Най-старите сведения за българите в Европа	314
11.2.1	Троянската война.....	314
11.2.2	Македонците, най-големите разпространители на елинската култура, не са гърци, а тракийци, наследници на пелазгите	314
11.2.3	Обособяване на гетски и хунски народностни групи около времето на Александър	317
11.2.4	Филип и Александър Македонски, трако-илирийците отхвърлени към Океана	318
11.2.5	Галите се завръщат от Океана към Балканите и Мала Азия.....	319
11.2.6	Легендите за произхода на българите, записани от Спиридон Габровски	324
11.3	Най-старите сведения за българите в Азия.....	329
11.4	Първи век	330
11.5	Втори век	330
11.6	Трети век	335
11.7	Четвърти век	336
11.8	Пети век	339
11.8.1	Българи живеят в Тракия и застрашава Цариград през 447	339
11.8.2	Българска армия наета срещу готите през 488.....	339
11.8.3	България контролира района от р. Тиса до Киев след 491	340
11.8.4	Война на Византия за освобождаване на Тракия от българите. Крупна победа на българската армия край река Черна през 495-499	341
11.8.5	Българи се заселват в Италия.	342
11.9	Шести век	342
11.9.1	Масивно нахлуване на българи на Балканите през 501-503	343
11.9.2	Българи и готи съвместно воюват под предводителството на Виталиан срещу Византия през 513-518	344
11.9.3	12 000-на българска конница идва от Велика България в Панония през 526.....	346
11.9.4	Сражения между българи и византийци при река Янтра през 535.....	346
11.9.5	Мундо завзема гр. Салона през 536 за Византия	347
11.9.6	Война на Авария и България срещу Византия през 539	347
11.9.7	Мундо преминава на служба на Византия като управител на Илирик. Съпротива на българското население през 540	349
11.9.8	Борис нанася окончателно поражение на Юстиниан и го принуждава да плаща данък през 540.....	350
11.9.9	Смъртта на Мундо, след 540	351
11.9.10	Византия напада готската държава в Италия с български войници през 548	351
11.9.11	Българи и лангобарди през 550-568.....	352
11.9.12	Крупни военни действия на българи срещу Константинопол преди 582.....	352
11.9.13	Аварите идват в Европа от Велика България и са народ хунски и български.....	353
11.9.14	Участие на българите в аваро-българската война срещу Византия между 597 и 601	354
11.10	Седми век, последното съвместно нападение на Цариград от авари, българи, гепиди, славяни и перси през 625	356

12. Разширяване на България в Долна Мизия през 680.....	357
12.1 Разказът на патриарх Никифор.....	358
12.2 Разказът на Теофан Изповедник.....	359
12.3 Разказът на Анастасий Библиотекар.....	361
12.4 Сведение от Манасиевата летопис.....	362
12.5 Сведение на Симеон Логотет.....	362
13. Кубер.....	365
14. Аспарух 633-694.....	367
14.1 Аспарух и Кубер отбраняват завоюваното срещу Юстиниан II в Илирия и Тракия през 688.....	368
14.1.1 Разказът на Зигеберт.....	369
14.1.2 Разказът на Георги Кедрин и Йоан Скилица.....	369
14.1.3 Разказът на Анастасий Библиотекар.....	369
14.1.4 Разказът на патриарх Никифор.....	370
14.1.5 Разказът на Теофан Изповедник.....	370
14.1.6 Разказът на Паисий Хилендарски.....	370
14.2 Маврисея. Българи воюват на страната на Мохамед през 693.....	371
14.2.1 Разказът на патриарх Никифор.....	371
14.2.2 Разказът на Анастасий Библиотекар.....	371
14.2.3 Разказът на Лъв Граматик.....	372
14.2.4 Разказът на Теофан Изповедник.....	372
14.3 Разказът на Паисий Хилендарски за смъртта на Аспарух през 694.....	373
15. Тервел 694-715.....	375
15.1 Тервел връща Юстиниан на престола през 705.....	377
15.1.1 Разказът на Павел Дякон.....	377
15.1.2 Разказът на патриарх Никифор.....	378
15.1.3 Разказът на Теофан Изповедник.....	379
15.1.4 Разказът на Анастасий Библиотекар.....	380
15.1.5 Сведения на други автори.....	380
15.2 Юстиниан Риномет нарушава мира с българите, победа на българите при Анхиало през 708.....	382
15.3 Тервел напразно изпраща военна помощ на Юстиниан II през 711.....	382
15.4 Тервел при Златната врата през 712.....	383
15.5 Араби обсаждат Константинопол през 715.....	384
15.5.1 Опит за преврат на сваления император Артемий който моли Тервел за помощ 715. Солун е под българска власт.....	384
15.5.2 Молба на Византия за помощ срещу арабите 715.....	385
15.5.3 Мирен договор между България и Византия подписан между 715 и 717.....	385
15.5.4 Страшна зима през 717.....	386
15.6 Българите разбиват мюсюлманите араби, които обсаждат Константинопол през 715-718.....	387
16. Кормисош 712-760, Винех 753-760.....	391
17. Неизвестен владетел 714-742 от рода Дуло.....	393
18. Севар 744-759.....	395
18.1 Българи при Дългата стена. Първи поход на Константин V Компроним срещу България през 754-756.....	395
18.2 Втори поход на Константин V Копроним срещу Славиниите в Македония през 758-759.....	397
18.3 Трети неуспешен поход на Константин V Копроним България през 759-760.....	397
19. Телец 760-763 и неговата злощастна война с Византия през 763.....	399
19.1 Черно море замръзва от необикновен студ 762/763.....	400

19.2 Гражданска война в България. Славяни напускат масово българските земи. Четвърти поход на Константин V срещу България. Поражение на българската армия при Анхиало на 30 юни 763	400
19.2.1 Разказът на патриарх Никифор	400
19.2.2 Разказът на Анастасий Библиотекар	401
19.2.3 Разказът на Теофан Изповедник	402
20. Сабин 762-763 и бягството му във Византия	403
20.1 Разказът на Анастасий Библиотекар	403
20.2 Разказът на Теофан Изповедник	403
20.3 Разказът на патриарх Никифор	403
21. Паган 764-765	405
21.1 Политика на Византия към славяните	406
21.2 Пети и шести поход на Константин V срещу България през 764 и 765	406
21.2.1 Разказът на Анастасий Библиотекар	407
21.2.2 Разказът на патриарх Никифор	407
21.3 Голяма суша през 767	408
22. Телериг 770-778	409
22.1 Седми поход по суша и море на Константин V срещу България през януари 774. Страшно поражение на византийската армия при Ахелой	410
22.2 Неуспешен опит да Телериг да доведе берзитите в Северна България през октомври 774	411
22.3 Осми морски поход на Константин V срещу България през 775	412
22.4 Девети морски поход на Константин V срещу България през 775-776	413
22.5 Телериг се отказва от престола и се преселва в Цариград през 777	413
23. Кардам 778-807	415
23.1 Славяни в Гърция стават данъкоплатци на Византия през 783	415
23.2 Византия възстановява властта си над Загора през 784	416
23.3 Византийците търпят поражение от българите при р. Струма през 789	417
23.4 Византийците търпят поражение от българите при Проват през 791	417
23.5 Византийците търпят поражение от българите при Маркели през 792	417
23.6 Константин VI отказва да плаща данък на българите през 796	418
23.7 Акамир, князът на славяните, подготвя заговор срещу императрица Ирина	420
24. Крум 807-814	421
24.1 Унищожаване на аварската държава. Крумови закони	424
24.2 Никифор се отправя срещу българите през 807	426
24.3 Успешен поход на Крум към долината на река Струма през 809	426
24.4 Крум превзема Сердика през 809. Никифор изселва ромеи в славянските области	427
24.5 Византия сключва мир с франките през 811. Война между Франкония и България	428
24.6 Жестокостите на Никифор и победата на Крум през 811	428
24.6.1 Разказът на Теофан Изповедник	428
24.6.2 Анонимен ватикански разказ	431
24.6.3 Продължител на Теофан	433
24.7 Съдбата на Ставракий	433
24.8 Отказ на Михаил II Рангаве да приеме второто предложение за мир на Крум през 811. Крум превзема Месембрия	434

24.9 Крум превзема Дебелт през 812. Ромеите напускат тракийските крепости	435
24.10 Крумовите надписи	437
24.11 Българите превземат Одрин на 22 юни 813	437
24.12 Византийците искат помощ от франките против българите	441
24.13 Крум обсажда Константинопол на 19 юли 813	441
24.14 Покушение срещу Крум при опит за мирни преговори в края на юли 813	442
24.15 Крум опустошава Тракия	443
24.16 Превземането на Одрин през август 813	444
24.17 Ново нападение и отвлечане на пленници през топлата зима на 813/814	445
24.18 Крум подготвя окончателна разправа с Цариград през март 814. Смъртта на Крум на 11 април 814	445
24.19 Знаменитият пленник от превзетия Одрин	447
25. Омуртаг 822-831	451
25.1 За устройството на държавата	453
25.2 Единствената война на Омуртаг с Византия, мирни договори между Омуртаг и Лъв V	456
25.2.1 Войната през 814 според Йосиф Генезий	456
25.2.2 Войната през 814 според Скилица и Кедрин	456
25.2.3 Войната през 814 според Продължителят на Теофан	457
25.2.4 Коментар	458
25.2.5 Клетвени церемонии при сключване на 30-годишния мирен договор през 814	458
25.2.6 Текст на 30-годишния мирен договор, южната граница на България през 814	459
25.2.7 Потвърждаване на годишния мирен договор през 820	459
25.2.8 Мир при Омуртаг	460
25.3 Омуртаг помага на Михаил да потуши въстанието на Тома Славянина през 820-823	461
25.4 Война на Днепър	463
25.5 Славянски народи се отказват от съюза с българите и минават на страната на франките през 819	464
25.6 Омуртаг провожда пратеници при император Людвиг	464
25.7 Българите назначават свои управители в Панония през 827	466
25.8 Българите опустошават Горна Панония през 828	466
26. Маламир 831-836.....	469
27. Пресиян 836-852	471
27.1 Война със смоляните	471
27.2 Отношения към западните славяни	472
27.3 Завръщане на пленените от Крум одрински граждани в Македония през 836	472
27.4 Българо-сръбските отношения, Пресиян губи война с млада Сърбия през 840	475
28. Борис или Йоан-Михаил 852-888, 893	479
28.1 Мир с Византия	481
28.2 Войната с хърватите през 874	482
28.3 Взаимоотношения с народите на Средна Европа	483
28.4 Взаимоотношения със Сърбия при цар Борис	484
28.5 Покръстване на некръстените българи	486
28.5.1 Покръстването според „Чудото на св. Георги и българина“	489
28.5.2 Покръстването според Йоан Каменит	490
28.5.3 Покръстването според Продължителя на Теофан	490
28.5.4 Покръстването според „Хроника на Лъв Граматик“	492
28.5.5 Покръстването според Нестор	492

28.6 Чуждестранни епископи в Дунавска България	493
28.6.1 Римски епископи в България	493
28.6.2 Немски епископи в България	495
28.6.3 Гръцки епископи в България	496
28.6.4 И все пак защо Борис прави християнството държавна религия?	496
28.7 Начало на унгарското нашествие в Европа	497
28.8 Взаимоотношения с немците	497
28.9 Взаимоотношения с панонските славяни, Арнулф се съюзява с българите срещу Светополк в 883	498
28.10 Откъде идват унгарците преди да завземат сегашните си земи? ..	498
28.11 Унгарци и немци ликвидират държавата на Светополк в Моравия	499
29. Кирил и Методий.....	503
29.1 Азбуката	507
29.2 Кирил	510
29.2.1.Образование	510
29.2.2 Предложение за висш държавен пост	510
29.2.3 Преподавател в Цариград	511
29.2.4. Спорът с иконоборците	511
29.2.5 Мисия в Багдад през 851	511
29.2.6 Методий управител на славянска област 836-851	512
29.2.7 Хазарската мисия 852	512
29.2.8 Работа над славянската писменост заедно с Методий в Олимп, Мала Азия 853-863	515
29.2.9 Мисията в Моравия 864-867	515
29.2.10 Спорът във Венеция през 868	516
29.2.11 Рим 868-869	517
29.2.12 Делото на братята в Чехия	518
29.3 Методий	519
30. Симеон 891-927.....	523
30.1 Младост	524
30.2 Структура на българската държава по време на Симеон	525
30.3 Преместване на пазара от Цариград в Солун и войната между българи и ромеи през 894-896	528
30.3.1 Войната според Продължителят на Теофан	529
30.3.2 Войната според Херман Аугийски	531
30.3.3 Войната според Фулденските хроники	531
30.3.4 Войната според Продължителя на Георги Монах	532
30.3.5 Войната според Константин Багрянородни	533
30.3.6 Войната според български източници	534
30.4 Превземането на българските васални княжества по Тиса и Седмоградие от унгарците	535
30.5 Тактиката на унгарците във войната им срещу България	538
30.6 Солун превзет от арабите по време на български нападения през 904, българските граници достигат Солун и Адриа	538
30.7 Олег обсажда с 2000 кораба и конница Цариград през 907	540
30.8 Безрезултатни преговори за връщане на византийските пленници през 908	540
30.9 Поход на Симеон срещу Цариград през 913	541
30.10 Нова война с Византия през 914-915	542
30.10.1 Византия преговаря с печенегите за война против българите в 914	543
30.10.2 Първо превземане на Одрин от цар Симеон през 915	543
30.10.3 Българската армия при Коринтския провлак през 915	544
30.10.4 Българската армия завзема Солунската и Драчката област през 915	544
30.11 Разгром на византийската армия при Анхиало на 6.VIII.917	544

30.12 Разгром на византийската армия при Катасирти в края на август, началото на септември 917.....	547
30.13 Сърбия - провинция на България.....	548
30.14 Походът на българите до предградията на Цариград през 921-922.....	549
30.15 Второ превземане на Одрин от цар Симеон 921-922.....	550
30.16 Симеон в град Виза 922-925.....	551
30.17 Срещата на цар Симеон с император Роман Лакапин през 924.....	551
30.18 Хърватско независимо от България.....	554
30.19 Смъртта на Симеон през май 927.....	554
30.20 Симеон и брат му Михаил - основатели на всенародната образователна система на България.....	555
31. Петър, 926 – 30 януари 969.....	561
31.1 Мир с Византия, сватбата на века между Петър и Мария на 8.X.827.....	562
31.2 Въстанието на Иван, брат на цар Петър, през 928.....	564
31.3 Образуване на сръбската държава през 928.....	565
31.4 Бунтът на Михаил, брат на цар Петър, през 930. Разделяне на България.....	566
31.5 Българската царица Мария отива в Цариград с децата си през август 931.....	566
31.6 Нападения на маджарите в ромейска земя през 934 и 943.....	566
31.7 Константин VII Багрянородни праща послание на българите през 945.....	567
31.8 Ново нападение на маджарите през 962.....	567
31.9 Мир между българи и франки.....	568
31.10 Църковната политика на Петър и нарастване на пагубното влияние на Византия в България.....	568
32. Войната на киевските руси с България. Окупация на Източна България от русите.....	571
32.1 Киевски руси нападат многократно Цариград и унищожават Хазария.....	571
32.2 Киевски руси покоряват Североизточна България през 968.....	572
32.3 Нов мирен договор между Византия и България.....	575
32.4 Война на византийци и българи срещу руси и българи в Южна България.....	576
32.5 Войната на Византия срещу киевските руси в Североизточна България, превземане на Преслав.....	578
32.6 Волжка България успешно отблъсква киевските руси.....	587
33. Войната на Византия със Западна България, Самуил.....	589
33.1 Гражданска война във Византия от 976 до 988.....	589
33.2 Самуил идва на власт.....	589
33.3 Победа на Самуил при Ихтиманския проход на 17.8.986.....	592
33.4 Самуил превзема Верея, западно от Солун.....	593
33.5 Самуил води успешни сражения до Солун през 996.....	594
33.6 Лариса в ръцете на Самуил.....	594
33.7 Самуил губи сражение при р. Аламана.....	595
33.8 Сватбата на Самуиловата дъщеря с пленения Ашот, Драч бива превзет с предателство.....	595
33.9 Пловдив отново в ръцете на Византия през 1001.....	595
33.10 Преслав и Плиска отново в ръцете на Византия през 999.....	596
33.11 Бер и Сервия отново в ръцете на Византия през 1000.....	596
33.12 Воден отново в ръцете на Византия.....	596
33.13 Видин в ръцете на Византия 1002, Самуил ограбва панаира в Одрин.....	597
33.14 Поражението при Вардар, Скопие пада.....	597
33.15 Неуспешна обсада на Перник през 1004.....	597

33.16 Поражението на Самуил при Беласица на 29 юли 1014	597
33.17 Падане на Мелник, Пелагония, Прилеп и Щип.....	600
33.18 Ново въстание във Воден и неговото потушаване през 1015	601
33.19 Превземане на Мъглен и Енотия	601
33.20 Синът на Самуил - Гаврил Радомир - става цар на 15.IX.915	601
33.21 Смъртта на последния български цар Иван Владислав, превземане на Охрид	603
33.22 Превземане на Струмица и Бояна, обсадата на Перник	604
33.23 Отново руснаци воюват на страната на Византия срещу България през 1017	605
33.24 Административно устройство на завладяната България	607
33.24.1 Първа Грамота на Василий II от 1019.....	608
33.24.2 Втора грамота на Василий II от 1020.....	609
33.24.3 Трета грамота на Василий II от 1020	611
33.25 Указ на Василий II против българите	611
34. Въстания срещу Византия	613
34.1 Петър Делян 1040.....	613
34.2 Георги Маняк	615
34.3 Печенегите в България	616
34.4 Узи в България	618
34.5 Въстанието на Георги Войтех 1071	619
35. Въстанието на Асен и Петър през 1187. Освобождаване на България	621
35.1 Сведение на Георги Акрополит	621
35.2 Сведение на Теодор Скутариот	622
35.3 Сведение на Никита Хониат	622
35.4 Иванко, убиецът на Асен.....	625
36. Хронология	629
36.1 Преди Рождество Христово	634
36.2 Първи век.....	637
36.3 Втори век	638
36.4 Трети век.....	638
36.5 Четвърти век	640
36.6 Пети век	645
36.7 Шести век	655
36.8 Седми век.....	673
36.9 Осми век.....	679
36.10 Девети век	684
36.11 Десети век	698
36.12 Единадесети век	707
36.12 Дванадесети век	713
37. Цариград	717
38.1 Понт, Пропонт, Кимерийски Босфор, Тракийски Босфор, Босфор	717
38.2 Херсонският Босфор	719
38.3 Константинопол	719
38.3.1 Тракийското тържище Визопол или Византион	719
38.3.2 Византион става римски град	720
38.3.3 Византион става столица на Константин Велики през 324	721
38.3.4 Старата стена на Византия.....	721
38.3.5 Стената на Тиберий 14-37.....	722
38.3.6 Стената на Теодосий 413	722
38.3.7 Анастасиевата, дългата или тракийската стена 512	722
38.3.8 Желязната верига през Златния рог	723
38.3.9 Милион	724
38.4 Основаването на Хераклея	724

38.5 Основаването на Одрин.....	724
38.6 Основаването на Солун.....	724
38.7 Околностите на Константинопол.....	725
38. Стари мерни единици.....	727
37.1 Време.....	727
37.2 Римски и византийски императори.....	730
37.3 Тегло.....	737
37.4 Парични единици.....	737
37.5 Дължина.....	738
39. Илюстрации.....	739
39. Литература.....	831
41. Index.....	837